

בנק ישראל

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

זכויות היוצרים בפרסום זה שמורות לבנק ישראל.
הרצה לצטט רשאי לעשות כן, בתנאי שיציין את המקור.

סדר: יחידת ההוצאה לאור, בנק ישראל

עיצוב: יחידת ההוצאה לאור, בנק ישראל

נדפס בישראל

בדפוס מאור וולך, ירושלים

ISSN 1565-3250

מס' קטלוגי 601740

www.bankisrael.gov.il

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

תוכן העניינים

א.	דברים כלליים.....	5
ב.	דיוני ועד המסלקה בשנת 2012.....	7
ג.	מסלקת הבנקים - נתונים כספיים וכמותיים לשנת 2012.....	10
ד.	אירועים משמעותיים במסלקת הבנקים.....	18
ה.	קודי מוטב לשימוש בשוברי גבייה ללקוחות הבנקים.....	20
ו.	הגוף ליישוב חילוקי דעות בין הבנקים.....	20

נספחים

נספח א' - חברי ועד המסלקה וממלאי מקומם.....	21
נספח ב' - חברי המסלקה ומערך הייצוגים.....	23
נספח ג' - השינויים בכללי המסלקה, בנספחים ובתקנים בשנת 2012.....	25
נספח ד' - המבררים במסגרת הגוף ליישוב חילוקי דעות בין חברי המסלקה.....	26
נספח ה' - ועדות המשנה שפעלו בשנת 2012.....	27

דין וחשבון שנתי של ועד המסלוקה על פעולותיו לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

על פי חלק א', פרק 101, סעיף ה' לכללי המסלוקה, מוגש בזה לחברי מסלוקת הבנקים דין וחשבון על פעולות ועד המסלוקה בשנת 2012.
דוח זה נסב על התקופה שהחלה ביום 1 בינואר 2012 והסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012.

א. דברים כלליים

1. ועד המסלוקה

מסלוקת הבנקים (להלן: "המסלוקה") מנוהלת על ידי ועד המסלוקה, המונה 14 חברים, שממנה נגיד בנק ישראל או מי שהוסמך על ידו. מחצית מהחברים הם מקרב עובדי בנק ישראל, ומחציתם מהמערכת הבנקאית. כל חברי המסלוקה פועלים על פי "כללי המסלוקה", שקובע ועד המסלוקה. כללי המסלוקה מפורסמים, ומתעדכנים בעת הצורך, באתר האינטרנט של בנק ישראל. ועד המסלוקה מתכנס בהתאם לצורך, ומפרסם אחת לשנה דוח על פעילותו. תפקידו העיקרי של ועד המסלוקה הוא הסדרה של העברת הממסרים והסליקות בין הבנקים. רשימה של חברי ועד המסלוקה וממלאי מקומם מובאת בנספח א' לדוח זה.

2. מסלוקת הבנקים

מסלוקת הבנקים מורכבת ממסלוקת הנייר (צ'קים) ומרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב). במסלוקת הנייר נסלקים צ'קים וממסרים ידניים, ובמס"ב נקבעים הכללים לגבי זיכויים וחובים על פי הרשאה הנסלקים אלקטרונית.

המסלוקה פועלת על פי הסכם בין חבריה – התאגידים הבנקאיים בישראל, בנק הדואר ובנק ישראל. חלק מחברי המסלוקה פועלים ישירות במסלוקה, וחלק מיוצגים בה על ידי בנקים אחרים. הבנקים הפועלים בתחום הרשות הפלסטינית הם חברי מסלוקה המיוצגים בה על ידי שלושה תאגידים בנקאיים בישראל ("בנק הפועלים", "בנק דיסקונט" ו"בנק מרכנתיל דיסקונט").

1.2. מסלוקת הנייר (מסלוקת הצ'קים) – עיקר הממסרים המוצגים על ידי הבנקים במסלוקת הנייר הם צ'קים, המוצגים היום רק בשיטה האלקטרונית. נוסף על כך מוצגים גם שוברי גבייה ממוגנטים וממסרים לא ממוגנטים (ממסרים ידניים).

2.2. מרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב) – מס"ב היא מערכת אלקטרונית שבה נסלקות התנועות הבין-בנקאיות בשקלים. הוראות התשלום האלקטרוניות נשלחות למס"ב על ידי הבנקים ועל ידי מוסדות שונים.

נתונים כספיים וכמותיים של מסלוקת הנייר ומס"ב מפורטים בפרק ג' להלן.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

3. חברי מסלקת הנייר (מסלקת הצ'קים)

מסלקת הבנקים מונה, ביום 31 בדצמבר 2012, שלושים וחמישה חברים.
3.1. שיטת הסליקה האלקטרונית – בסליקת ממסרים אלקטרוניים (להלן: "הסליקה האלקטרונית") פועלים 8 בנקים במעמד של משתתפים ישירים ו-27 בנקים במעמד של מיוצגים, מהם 15 בנקים בתחום הרשות הפלסטינית. אחד הבנקים אינו משתתף ואינו מיוצג בסליקה האלקטרונית.
2.3. 12 בנקים משתתפים במישרין בסליקת ממסרים שאינם ממוגנטים ו-23 מיוצגים בה, מהם 15 בנקים בתחום הרשות הפלסטינית.
רשימת חברי המסלקה ומערך הייצוגים מוצגים בנספח ב' לדוח.

4. ימי הפעילות של מסלקת הנייר (מסלקת הצ'קים)

4.1. המסלקה פועלת בכל יום עסקים בנקאי כאמור בהוראות הבנקאות (שירות ללקוח) (מועד חיוב וזיכוי בצ'קים) התשנ"ב-1992.
4.2. נוסף על האמור לעיל בסעיף 4.א, פועלת המסלקה בימי ו' ובערבי חג (למעט ערב פורים, ערב יום העצמאות וערב ט' באב) והממסרים העוברים בה מטופלים במוצאי השבת או החג.
4.3. הממסרים מועברים בשני מושבים: במושב הראשון – הצגות והחזרות של ממסרים לא ממוגנטים; במושב השני – הצגות והחזרות של ממסרים ממוגנטים (צ'קים), בשיטה האלקטרונית.

4.4. מועדי המושבים:

במוצאי שבת וחג	בימי חול	
22:30	22:30	המושב הראשון
23:00	01:00 (למחרת)	המושב השני

הערות:

(א) בתקופת שיעון הקיץ המושב השני של מוצאי שבת או חג מתקיים בחצות במקום בשעה 23:00.
(ב) ב-15 בחודש, ואם ה-15 בחודש חל בשבת או בחג ב-16 בחודש, וכן במוצאי שבת או חג החל ב-16 בחודש -- מתקיים מושב שני בשעה 2:00 (בלילה, למחרת).
(ג) בימי חול המועד פסח וסוכות החלים בימים ראשון עד חמישי (למעט ימים שהם ערבי חג) מתקיים המושב הראשון בשעה 21:00, והמושב השני – בשעה 23:00.
(ד) בערב יום העצמאות מתקיים המושב השני בשעה 23:00.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

ב. דיוני ועד המסלקה בשנת 2012

בשנת 2012 התקיימו שתי ישיבות של ועד המסלקה.

הנושאים העיקריים שנדונו בישיבות:

1. היערכות לביטול הסליקה של ממסרים ידניים;
2. הקמה של מערכת חדשה לתפעול מסלקת הנייר;
3. הפסקת פעילות בנק BNP בישראל;
4. רישום פעולות לאחר יום העסקים;
5. שינויים בכללי המסלקה;
6. הוספת מספרי IBAN על ספחי הצ'קים במסגרת הטמעת השימוש בקוד IBAN בישראל;
7. טיוטה של "חוק עיצור צ'קים".

ההחלטות שהתקבלו בנושאים העיקריים שנדונו בישיבות:

1. היערכות לביטול הסליקה של ממסרים ידניים

במושב הראשון של המסלקה מועברות ההצגות וההחזרות של הממסרים הלא-ממוגנטים-ממסרים המועברים בין הבנקים בצורה ידנית: חיובים וזיכויים ידניים, החזרות של חיובים וזיכויים ידניים, זיכויים של שוברי גבייה, תשלומים בגין הנפקות ניירות ערך ועוד.

בשנת 2009 הוקמה ועדת משנה לקידום ביטולה של הסליקה הידנית. הוועדה סקרה את הפעולות המתבצעות בסליקה ידנית ובחנה דרכים להעברתן לסליקה בדרך אלקטרונית. ניתן לראות כי בשנים 2011 ו-2012 פחתו הסכומים הנסלקים במסלקה הידנית בשיעורים של כ- 39.9% ו- 8.5%, בהתאמה. הוועד ממשיך לפעול לצמצום הסליקה הידנית עד לביטולה, ובכלל זה גם הוחלט על יישום רפורמה בתהליך ההנפקה והסליקה של ניירות ערך קונצרניים הנסלקים בסליקה הידנית. לשם כך הזאת הוקמה וועדה בראשות בנק ישראל והרשות לניירות ערך ובשיתוף עם הבורסה לניירות ערך והבנקים (רכזי ההנפקה). הוועדה הכינה תוכנית ליישום רפורמה, שעיקרה: הקמת מערכת חדשה שתרכז את העברת המידע, הכספים וניירות הערך בין הגורמים המעורבים בתהליך. המערכת החדשה תפותח ותתוחזק על ידי הבורסה לניירות ערך, בהתבסס על התשתיות המשמשות כיום את המסלקה לקשר בין חבריה. מעבר לפיתוח המערכת יידרשו שינויים משמעותיים גם בתהליך הגשת ההצעות של המוסדיים, בהרשאות לחיוב חשבון ועוד. המלצות הוועדה הוצגו במועצה לתשלומים וסליקה, והתקבל אור ירוק להמשך קידום הנושא. בשלב זה ממתנים לאישור סופי של שלושת הגורמים – הרשות לניירות ערך, הבורסה לניירות ערך ובנק ישראל.

ועדת המשנה תמשיך לחפש פתרונות נוספים, שיאפשרו את ביטולם של מושב הסליקה והממסרים הידניים. הבנקים ייתנו הדרכות מתאימות, כדי למנוע העברות "ידניות" במקרים שבהם אפשרית העברה בתהליכים ממוכנים קיימים.

2. הקמה של מערכת חדשה לתפעול מסלקת הנייר

בנובמבר 2012 הוטמעה בבנק ישראל מערכת סליקה מתקדמת, המושתתת על טכנולוגיה חדישה. התוכנית היא לפתח בעתיד ממשק למשתתפי המערכת, אשר יאפשר ניהול ממוכן של הודעות הקשורות לתפעול השוטף – הודעות על עיכובים בהחזרות, פרסום חגים לא-יהודיים, פתיחה וסגירה של סניפים, הודעות מערכת, הודעות של בנק ישראל ועוד.

3. הפסקת פעילות בנק BNP בישראל

ב-20/07/2012 הפסיק בנק BNP את פעילותו בישראל, ובכלל זה את השתתפותו במסלקה.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלוקה על פעולותיו
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

4. רישום פעולות לאחר יום העסקים

בעקבות דיון בוועד המסלוקה הבהיר הפיקוח על הבנקים כי על הבנקים להמשיך ולפעול בנושא כלפי לקוחותיהם ללא כל שינוי, כמתחייב מהוראת ניהול בנקאי תקין 402. כן הבהיר הפיקוח שלא תהיה פגיעה בהליך הסליקה הבין-בנקאית.

5. שינויים בכללי המסלוקה

בעקבות מספר שינויים שחלו לאחרונה באגף התשלומים והסליקה בבנק ישראל, עודכנו בשנת 2012 ההוראות הרלבנטיות בכללי מסלוקת הבנקים.

השינויים שהוכנסו כוללים את הסוגיות עיקריות:

- מעבר של תפעול המסלוקה לירושלים והשינויים התפעוליים הנובעים מכך.
- שינוי במבנה הארגוני - פיצול תחומי האחריות של בנק ישראל (כמפעיל המסלוקה) בין תחום התפעול לתחום המדיניות.

- טיפול בכללים לגבי דחייה של מועדי המושבים מעבר לשעה, במקרים חריגים.

בנספח ג' מצוינים הפרקים בכללי המסלוקה שעודכנו בשנת 2012.

6. הוספת מספרי IBAN על ספחי הצ'קים במסגרת הטמעת השימוש בקוד IBAN בישראל

ועד המסלוקה החליט להוסיף את מספרי ה-IBAN לספחי הצ'קים המונפקים החל מינואר 2012. הבנקים רשאים להוסיף את מספר ה-IBAN על גבי הצ'ק עצמו, בכפיפות לעמידה בתקן הצ'ק האחיד.

7. "חוק עיצור צ'קים"

טיוטת חוק הסליקה האלקטרונית של צ'קים, התשס"ח-2008 (המוכר גם כ"חוק עיצור צ'קים") הופצה לבנקים לפני כשנתיים, ונערכו התייעצויות עם נציגי הבנקים בעניין זה. מטרת החוק היא לייעל את תהליך סליקתם של הצ'קים - לצמצם את שינועם, לקצר את הליך הסליקה ולהגביר את ודאות העסקה. על פי הצעת חוק זו, ההעתק הממוחשב של הצ'ק ישמש ראיה קבילה בהליך משפטי לעניין פירעונו. בנושא הצורך בשמירת הצ'קים מתנהל דיון בין בנק ישראל לבין משטרת ישראל, החלטות יתקבלו עם סיום הדיונים בנושא זה.

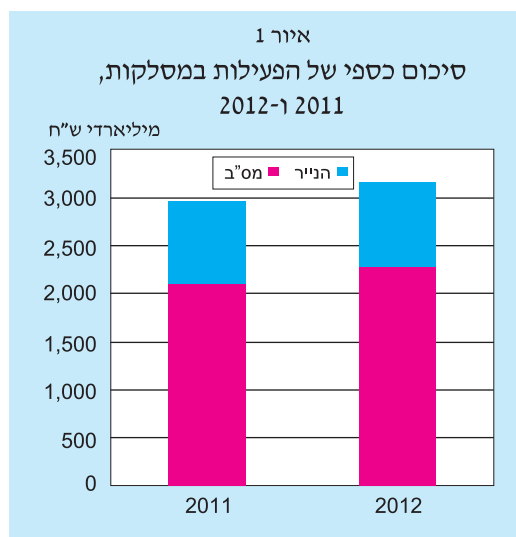
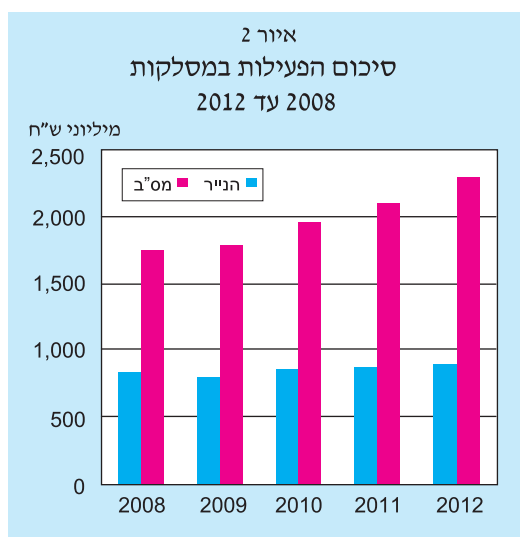
דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

ג. מסלקת הבנקים - נתונים כספיים וכמותיים לשנת 2012

מסלקת הבנקים מורכבת כאמור ממסלקת הנייר (הצ'קים) והמסלקה האוטומטית (מס"ב). דוח זה סוקר את התקופה מ-1 בינואר 2012 ועד 31 בדצמבר 2012.

לוח 1: סיכום כספי של הפעילות במסלקות, 2011 ו-2012
(מיליוני ש"ח)

אחוז השינוי	2012	2011	
ב-2012			
1.27	887,989	876,877	מסלקת הנייר
8.61	2,280,319	2,099,620	מס"ב
6.44	3,168,308	2,976,497	סה"כ
המקור: בנק ישראל ומס"ב.			

פעילות מס"ב גדלה בשנת 2012 בכ- 8.61% – מ-2,099.6 מיליארדי ש"ח ל-2,280.3 מיליארדים.
פעילותה של מסלקת הנייר גדלה בכ- 1.27% – מ-876.8 מיליארדי ש"ח ל-887.9 מיליארדים.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

1.3. מרכז סליקה בין-בנקאי - מס"ב

במרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב) נסלקות התנועות הבין-בנקאיות האוטומטיות שאינן בנייר או במזומן. גם מוסדות שאינם בנקים מעבירים למס"ב במישרין זיכויים וחייבים.

לוח 2 : פעילות מס"ב, 2012

התקופה	מספר התנועות (באלפים)	הסכום (במיליוני ש"ח)	הסכום הממוצע לתנועה (בש"ח)
ינואר	24,789	187,969	7,583
פברואר	25,228	177,707	7,044
מארס	25,040	194,812	7,780
אפריל	24,911	189,083	7,590
מאי	25,365	192,622	7,594
יוני	24,834	179,205	7,216
יולי	25,431	199,880	7,860
אוגוסט	26,187	201,961	7,712
ספטמבר	25,237	185,759	7,361
אוקטובר	25,303	185,251	7,321
נובמבר	25,172	182,943	7,268
דצמבר	26,186	203,126	7,757
סה"כ בשנת 2011	303,683	2,280,318	7,509
סה"כ בשנת 2010	289,736	2,099,620	7,247
שיעור השינוי (אחוזים)	4.8%	8.6%	3.6%
המקור: מס"ב.			

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לוח 3: פעילות מס"ב לסוגיה, 2012

התקופה	מספר התנועות והזיכויים (אלפים)	סכום הזיכויים (מיליוני ש"ח)	מספר התנועות החיוביים (אלפים)	סכום החיוביים (מיליוני ש"ח)	מספר החזרי החיוביים (אלפים)	סכום החזרי החיוביים (מיליוני ש"ח)	מספר החזרי הזיכויים (אלפים)	סכום החזרי הזיכויים (מיליוני ש"ח)
ינואר	9,543	157,493	14,855	30,001	383	408	9	67
פברואר	9,889	148,311	14,980	28,971	351	359	9	67
מארס	9,569	165,219	15,108	29,158	352	371	11	64
אפריל	9,632	158,918	14,924	29,763	347	351	8	52
מאי	10,086	162,113	14,920	30,106	350	344	9	59
יוני	9,728	149,299	14,757	29,494	341	351	8	61
יולי	10,081	167,270	14,987	32,176	354	368	9	67
אוגוסט	10,667	169,731	15,165	31,786	344	382	12	62
ספטמבר	9,850	154,852	15,034	30,477	345	373	8	57
אוקטובר	9,975	153,682	14,925	31,070	395	430	8	69
נובמבר	9,742	152,082	15,058	30,182	364	605	9	74
דצמבר	10,338	171,969	15,468	30,675	370	375	9	106
סה"כ	119,100	1,910,939	180,181	363,859	4,296	4,717	109	805
המקור: מס"ב.								

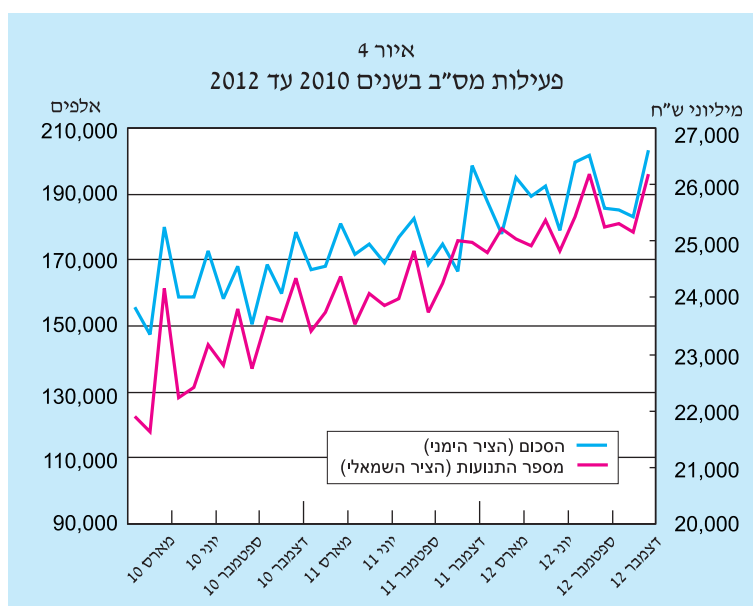
- א. בדצמבר 2012 היו רשומים במס"ב 33,920 מוסדות פעילים, לעומת 32,781 מוסדות בדצמבר 2011, גידול של 3.47%. מספר הקבצים שהעבירו מוסדות אלו במהלך 2012 גדל ב- 7.68% – מ- 1.250 מיליוני קבצים ל- 1.346 מיליונים.
- ב. מספר התנועות שמס"ב העבירה בנושא חיובים וזיכויים בלבד גדל ב- 4.91% – מ- 285 מיליוני תנועות בשנת 2011 ל- 299 מיליונים בשנת 2012.
- ג. הסכום הכספי של התנועות שהוצגו לבנקים בנושא חיובים וזיכויים בשנת 2012 הוא 2,275 מיליארדי ש"ח.
- ד. בשנת 2012 בוצעו במס"ב עבור הבנקים 4.294 מיליוני החזרות ממוכנות של חיובים על פי הרשאה, והרחיבה את שירות ההחזרות לכ- 250 מוסדות.
- ה. במערכת הפקדות המעסיקים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות היו רשומים בדצמבר 2012 2,476 קודי מעסיקים פעילים, לעומת 2,341 קודים פעילים בדצמבר 2011 – גידול של 5.77%. מוסדות אלו העבירו בשנת 2012 21.39 מיליוני תנועות.
- ו. הסכום הממוצע לתנועה במס"ב היה בשנת 2012 7,509 ש"ח, לעומת 7,247 ש"ח בשנת 2011.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לוח 4: נתוני מס"ב לפי רכיבים, 2010 עד 2012

גידול/קטון בשנת 2012	2012		2011		2010		
מספר התנועות (אחוזים)	הסכום (אחוזים)	מספר התנועות (מיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)	מספר התנועות (מיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)	מספר התנועות (מיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)
7.2	9.1	119.1	1,910.9	111.1	1,751.7	103.3	1,635.1
3.5	6.2	180.2	363.9	174.1	342.5	168.2	316.8
-2.3	0.0	4.3	4.7	4.4	4.7	4.9	4.6
0.0	0.0	0.1	0.8	0.1	0.8	0.1	1.0
4.8	8.6	303.7	2,280.3	289.7	2,099.7	276.5	1,957.5
המקור: מס"ב.							

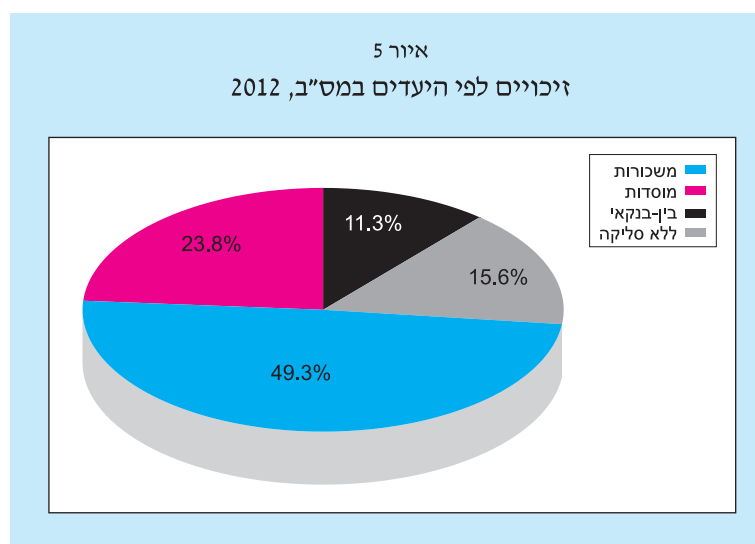
בשנת 2012 נרשמה מגמת עלייה לעומת שנים קודמות – עלייה של כ-8.6% בסכומים ושל כ-4.8% במספר התנועות – תוצאת גידול הן בפעילות הזיקויים והן בפעילות החיוביים. הירידה היחידה הייתה בהחזרות חיוביים – כ-2.3% במספר התנועות;

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לוח 5: זיכויים במס"ב לפי יעדים, 2012

מספר התנועות (מיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)	מספר התנועות (אחוזים)	הסכום (אחוזים)	
18.6	572.5	15.6%	30.0%	משכורות
58.7	226.0	49.3%	11.8%	מוסדות
28.4	646.2	23.8%	33.8%	בין-בנקאי
13.4	466.3	11.3%	24.4%	ללא סליקה
119.1	1,911.0	100	100	סה"כ
המקור: מס"ב.				

עיקר התנועות במס"ב בשנת 2012 - כ-49.3% מסך הפעילות - היו העברות של משכורות, אולם היקפן הכספי של העברות אלה היה הנמוך ביותר, כ-11.8% מסך הפעילות במס"ב. מספר התנועות הנמוך ביותר היה של התנועות התוך-בנקאיות - כ-11.3% מסך התנועות במס"ב.

3.2. מסלקת הנייר (הצ'קים)

חוב הממסרים המוצגים על ידי הבנקים במסלקת הנייר הם צ'קים. הצ'קים, והחל משנת 2011 גם שוברי הגבייה, מוצגים היום רק בשיטה האלקטרונית, והם כ-96.9% מסך פעילותה של מסלקת הצ'קים, כפי שמפורט בלוח 6 להלן. נוסף עליהם מוצגים ממסרים לא-ממוגנטים, ממסרים ידניים, וכן החזרות של צ'קים, שהן כ-3.1% מסך הפעילות של מסלקת הצ'קים.

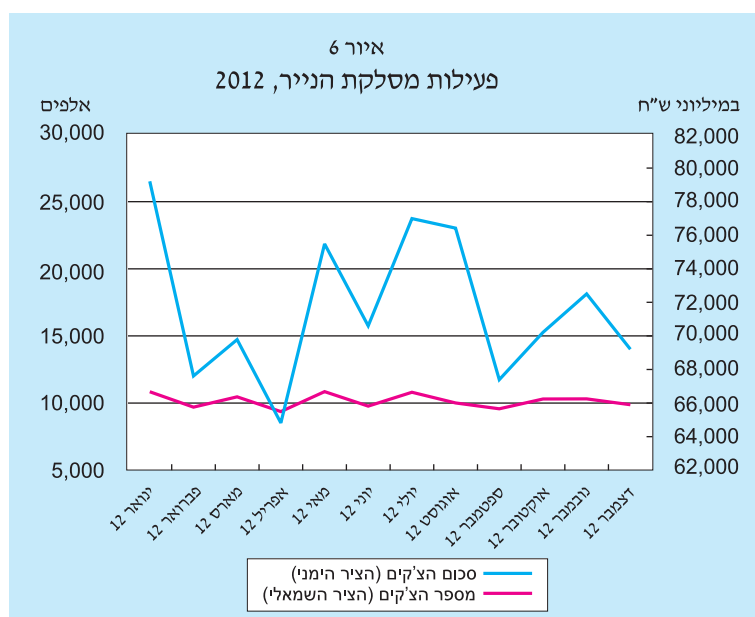
הסכום הממוצע לצ'ק בשנת 2012 עמד על 7,057 ש"ח, לעומת 6,861 ש"ח בשנת 2011, עלייה של כ-3%.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לוח 6: פעילות מסלקת נייר בין בנקים לפי רכיבים בשנת 2012, (מיליוני ש"ח)

התקופה	הצגות	שוברי גביה	החזרות	סה"כ	מסמכים ידניים			סה"כ במסלקת הנייר	אחוז הצ'קים	אחוז הממסרים הידניים
					חייבים	זיכויים	סה"כ			
ינואר	75,613.7	1,409.3	2,184.7	79,207.7	5,406.3	80.2	5,486.5	84,694.2	93.5	6.5
פברואר	64,374.2	1,339.3	1,901.3	67,614.8	2,391.1	47.9	2,439.0	70,053.8	96.5	3.5
מארס	66,129.5	1,582.0	2,071.8	69,783.3	2,026.9	55.2	2,082.1	71,865.4	97.1	2.9
אפריל	61,684.5	1,309.6	1,823.5	64,817.6	1,932.8	33.4	1,966.2	66,783.8	97.1	2.9
מאי	71,504.8	1,905.9	2,072.5	75,483.2	2,641.8	33.5	2,675.3	78,158.5	96.6	3.4
יוני	66,550.8	2,012.8	2,037.4	70,601.0	2,054.2	37.3	2,091.5	72,692.5	97.1	2.9
יולי	72,726.0	2,215.2	2,050.7	76,991.9	2,774.7	34.8	2,809.5	79,801.4	96.5	3.5
אוגוסט	70,775.0	3,478.5	2,168.0	76,421.5	1,230.6	37.5	1,268.1	77,689.6	98.4	1.6
ספטמבר	64,208.3	1,156.1	2,031.4	67,395.8	841.5	42.6	884.1	68,279.9	98.7	1.3
אוקטובר	66,803.0	1,246.5	2,165.7	70,215.2	900.6	37.7	938.3	71,153.5	98.7	1.3
נובמבר	68,572.9	1,716.6	2,215.2	72,504.7	1,356.8	31.2	1,388.0	73,892.7	98.1	1.9
דצמבר	65,265.3	1,844.9	2,097.3	69,207.5	3,714.6	49.5	3,764.1	72,971.6	94.8	5.2
סה"כ 2012	814,208.0	21,216.7	24,819.5	860,244.2	27,271.9	520.8	27,792.7	888,036.9	96.9	3.1
סה"כ 2011	804,944.1	17,230.5	24,314.8	846,489.4	29,183.5	1,204.4	30,387.9	876,877.3	96.5	3.5

המקור: בנק ישראל.

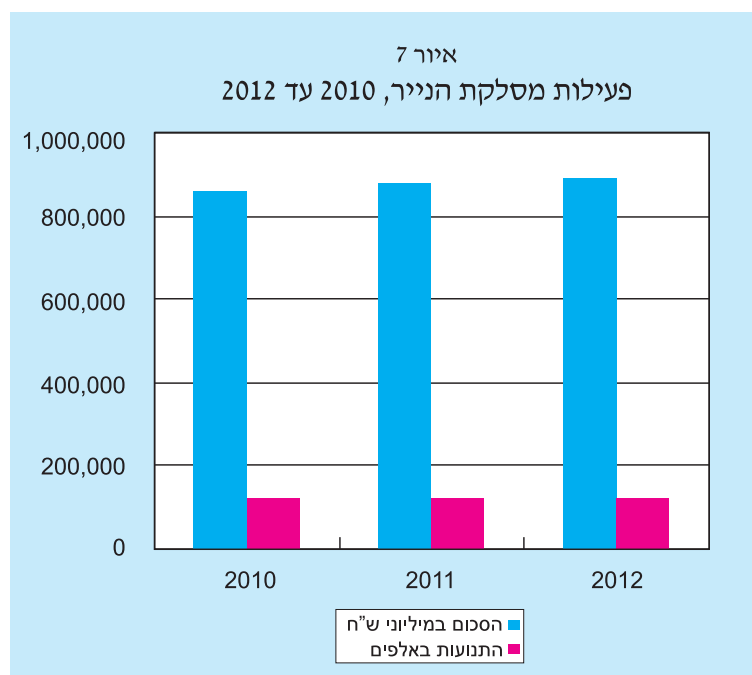

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לוח 7: מסלקת הנייר לפי רכיבים, 2010 עד 2012

גידול/קיטון בשנת 2012		2012		2011		2010		
מספר התנועות (אחוזים)	הסכום (אחוזים)	התנועות (אלפים)	הסכום (מיליוני ש"ח)	התנועות (אלפים)	הסכום (מיליוני ש"ח)	מספר התנועות (אלפים)	הסכום (מיליוני ש"ח)	סוג ממסר
7.2	-6.6	193	27,272	180	29,184	190	38,895	חיובים ידניים
54.1	-56.7	57	521	37	1,204	241	11,693	זיכויים ידניים
								סך הממסרים הידניים*
15.2	-8.5	250	27,793	217	30,388	431	50,588	
-1.3	1.2	118,143	814,208	119,726	804,944	121,645	783,657	הצגות צ'קים
								החזרות צ'קים
-2.7	2.1	2,804	24,820	2,883	24,315	2,963	22,816	
-1.4	1.2	120,947	839,028	122,609	829,259	124,608	806,473	סך הצ'קים
1.1	23.1	952	21,217	942	17,230	-	-	שוברי גביה
-1.3	1.3	122,149	888,038	123,768	876,877	125,039	857,061	סך הכול

* מספר התנועות של מספרים ידניים הינו הערכה המתבססת על דיווח לגבי יום אחד בחודש.
המקור: בנק ישראל.

סכום הצ'קים גדל בשנת 2012 בכ-1.2%, ואילו - מספרן של תנועות הצ'קים ירד בכ-1.4% - התפתחות שהתבטאה בעליית הסכום הממוצע לצ'ק. בממסרים הידניים ירד הסכום בכ-8.5%, ומספר התנועות עלה בכ-15.2%. בסך הכול של פעילות מסלקת הצ'קים גדל מעט הסכום, והתנועות פחתו במקצת.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלוקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

לוח 8: הנתונים על סכומי ההצגות וההחזרות של צ'קים ושוברי גבייה בסליקה בין-בנקאית, 2012

צ'קים שנמשכו		שוברי גבייה		צ'קים שהוחזרו		סה"כ צ'קים		אחוז ההחזרות	
התקופה	המספר (אלפים)	הסכום (מיליוני ש"ח)	המספר (אלפים)	הסכום (מיליוני ש"ח)	המספר (אלפים)	הסכום (מיליוני ש"ח)	המספר (אלפים)	המספר	הסכום
ינואר	10,509	75,614	86	1,409	252	2,185	10,847	2.4	2.9
פברואר	9,397	64,374	74	1,339	225	1,901	9,696	2.4	3.2
מארס	10,143	66,129	84	1,582	242	2,072	10,469	2.4	2.6
אפריל	9,084	61,685	64	1,310	216	1,824	9,364	2.4	3.8
מאי	10,528	71,505	81	1,906	245	2,073	10,854	2.3	2.7
יוני	9,475	66,551	76	2,013	219	2,037	9,770	2.3	2.9
יולי	10,490	72,726	85	2,215	230	2,051	10,805	2.2	2.7
אוגוסט	9,690	70,775	90	3,478	235	2,168	10,015	2.4	2.7
ספטמבר	9,290	64,208	71	1,156	213	2,031	9,574	2.3	3.5
אוקטובר	9,977	66,803	74	1,246	255	2,166	10,306	2.6	3.0
נובמבר	9,989	68,573	88	1,717	242	2,215	10,319	2.4	3.2
דצמבר	9,570	65,265	80	1,845	229	2,097	9,879	2.4	3.1
סה"כ	118,142	814,208	953	21,216	2,803	24,820	121,898	2.4	3.0
המקור: בנק ישראל.									

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

ד. אירועים משמעותיים במסלקת הבנקים

החודש	האירוע
ינואר 2002	סליקת התוצאות של משיכת המזומנים במכשירי ATM באמצעות מס"ב.
אוגוסט 2003	כניסה-לתוקף של הצו לאיסור הלבנת הון.
יולי 2005	הפרדת ההתחשבנות – בין הבנקים ללקוחות בערך יום T, ובין הבנקים לבין עצמם בערך יום T+1.
אוגוסט 2005	כניסה-לתוקף של החוק לאיסור מימון טרור.
נובמבר 2005	החלת הסליקה האלקטרונית של צ'קים כחובה.
דצמבר 2005	תחילת שידור התוצאות של סליקת הצ'קים מהבנקים אל בנק ישראל.
פברואר 2006	הארכת יום העסקים עד 18:30 ושינוי מועדי הסליקה בהתאם לכך.
יולי 2007	תחילת ההפעלה של הדמיה וצילום של צ'קים בין הבנקים.
יולי 2007	רפורמה במערכת התשלומים והסליקה – השקת מערכת זה"ב בבנק ישראל.
יולי 2007	דחיית ההתחשבנות בגין הסליקה הבין-בנקאית ליום העסקים הבא, ללא שינוי יום הערך; משמע שהלקוחות יזכו/יחויבו בערך יום T, והבנקים – בערך יום T+1.
יולי 2007	ביטול רישום פעולות בערך רטרואקטיבי כדי שיתרות הבנקים יהיו סופיות.
יולי 2007	איחוד של מושבי הסליקה להצגות והחזרות של זיכויים וכן של מושבי הסליקה להצגות והחזרות של חיובים.
אוקטובר 2007	הגבלת סכום ההעברה במס"ב ל-3 מיליון ש"ח; מעל סכום זה ההעברה היא במערכת זה"ב בלבד (למעט מקרים חריגים שקבע בנק ישראל).
מאי 2008	תחילת ההפעלה של שיטת הקצאת טווחים של קודי מוטב לפרויקטים קבלניים; זאת עקב הסדרת התשלום לחשבונות הליווי בלבד.
יוני 2008	הודעות הניתנות על פי כללי המסלקה מועברות למסלקות הבנקים באמצעות הדואר האלקטרוני בלבד ולא בנייר.
ספטמבר 2008	עדכון והתאמה של "תקנות המסלקה" ל"כללי המסלקה", ופרסומם באתר האינטרנט של בנק ישראל.
ינואר 2009	הפסקת הייצוג של סניפי הבנקים הפועלים ברצועת עזה.
יולי 2009	עדכון הנספחים, התקנים והמיפרטים של כללי המסלקה והעלאתם לאתר האינטרנט של בנק ישראל.
יולי 2009	תחילת דיווח ממוכן מבנק ישראל לבנקים על קודי המוטב שבשימוש.
דצמבר 2009	החזרת זיכויים באמצעות מס"ב באופן ממוכן על ידי מערכת החזרות זיכויים.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

החודש	האירוע
פברואר 2010	החלפת הבנק המייצג את "בנק מסד" – מ"הפועלים" ל"בנק הבינלאומי".
מארס 2010	הפסקת ייצוג "בנק איסלמיק פלסטין" (בנק מס' 81) במסלקה.
מאי 2010	החלפת הבנק המייצג את "בנק אוצר החייל" מ"הפועלים" ל"בנק הבינלאומי".
יולי 2010	הגבלת ההעברה במס"ב לסכום של 1 מיליון ש"ח; מעל סכום זה ההעברה היא במערכת זה"ב בלבד (למעט מקרים חריגים שקבע בנק ישראל).
יולי 2010	ביטול ההתחשבנות במסלוקת הצ'קים בין הבנקים המייצגים לבנקים המיוצגים במסלקה (למעט בין בנק לאומי למיוצגיו).
אוגוסט 2010	תרגום כללי המסלקה לאנגלית והעלאת התרגום לאתר האינטרנט של בנק ישראל.
נובמבר 2010	תחילת הסליקה האלקטרונית בגין שוברי גבייה.
מאי 2011	השלמת ביטול ההתחשבנות במסלוקת הצ'קים בין הבנקים המייצגים לבנקים המיוצגים במסלקה, כולל "בנק לאומי".
אוגוסט 2011	העברת תפעול המסלקה על-ידי בנק ישראל ת"א לבנק ישראל בירושלים.
יולי 2012	הפסקת פעילות בנק BNP במסלקה בישראל.
יולי 2012	עדכון כללי המסלקה.
נובמבר 2012	הקמת מערכת חדשה לתפעול המסלוקות בבנק ישראל.

ה. קודי מוטב לשימוש בשוברי גבייה ללקוחות הבנקים

לקוחות המעוניינים להפיק שוברי גבייה בכל הבנקים לצורך תשלום לחשבונותיהם צריכים לפנות תחילה אל הבנק שבו מתנהל חשבונם לשם קבלת קודי מוטב לשוברי הגבייה. בעקבות זאת פונים הבנקים אל מזכיר ועד המסלקה כדי שיקצה להם קודי מוטב. לאחר ההקצאה ידווח בנק ישראל לכל הבנקים על הקצאות קודי המוטב.

בשנת 2012 הקצה בנק ישראל לפי בקשות הבנקים 442 קודים לשוברי גבייה ממוגנטים – לעומת 130 קודים בשנה הקודמת – מהם 429 קודים למגזר הפרטי ו-13 לרשויות מקומיות.

ו. הגוף ליישוב חילוקי דעות בין הבנקים

הגוף ליישוב מחלוקות בין חברי המסלקה – "מותב המבררים" – ממשיך בפעילותו לפי פרק 207 לכללי המסלקה. את הגוף מרכז עו"ד טל נד"ב, וממלא מקום המרכז הוא עו"ד רן ונגרקו, אשר יו"ר ועד המסלקה אצל עליהם את סמכויותיו לפי סעי' ג' בפרק 207 של כללי המסלקה. רשימת המבררים מובאת בנספח ד' לדוח זה.

נספחים

נספח א'

חברי ועד המסלוקה וממלאי מקומם שנתמנו לתקופה של שנתיים,

מ- 1 בינואר 2011 עד 31 בדצמבר 2012

ממלאי מקום של חברים		חברים	נציגי בנק ישראל
		מ"מ יו"ר	חיים דרשן
נועה ששינסקי- לביא		רונית ציטיאט	
אורן הדגיס		סשה שפושניק	
נעמה עוזרי		טל הראל	
אמיתי לפידות		ענת שבת	
דרור נגר-הלוי		אלעד יעקובי	
יונתן מור		מרגלית רוקח	
			נציגי הבנקים
יצחק קונטנטה		משה סינמן*	בנק דיסקונט לישראל בע"מ
עופר ציוני		יצחק פלורנטין	בנק הדואר
דרור קריגל**		שמואל אלון	בנק הפועלים בע"מ
מוטי שאול		דליה לבון	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
יהושע לוי		דוד שגב	בנק לאומי לישראל בע"מ
משה רומי		מאיר ניסים	בנק מזרחי טפחות בע"מ
אסי לוי		ענבל טטור	סיטי בנק ישראל
			מפקחת המסלוקה
		יעל רשתי	מזכיר המסלוקה
		רון שריקי	

* מונה ב-31 ביוני 3102.

** מונה ב-81 בינואר 2012.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

נספח א' (המשך)

חברי ועד המסלקה וממלאי מקומם שנתמנו לתקופה של שנתיים,

מ- 1 בינואר 2011 עד 31 בדצמבר 2012

ממלאי מקום של חברים		חברים	
		יו"ר	נציגי בנק ישראל
ענת שבת	רונית ציטיאט		
הלן בלוקה	רגינה סבוב		
אריאל צנוע	סשה שפושניק		
שאול פרל	טל הראל		
דרור נגר-הלוי	אלעד יעקובי		
יונתן מור	מרגלית רוקח		
יפה משה	רון שריקי		
			נציגי הבנקים
יצחק קונטנטה	משה סינמן	בנק דיסקונט לישראל בע"מ	
יצחק פלורנטיין	גניה חבאז	בנק הדואר	
זאב חוגי	שמואל אלון	בנק הפועלים בע"מ	
מוטי שאול	דליה לבון	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	
יהושע לוי	דוד שגב	בנק לאומי לישראל בע"מ	
משה רומי	מאיר ניסים	בנק מזרחי טפחות בע"מ	
אסי לוי	ענבל טטרו	סיטי בנק ישראל	
			מזכיר המסלקה
		אורי אלטלט	

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

נספח ב'
חברי המסלקה ומערך הייצוגים

קוד הבנק	שם הבנק	הבנק המייצג בסליקת ממסרים שאינם ממוגנטים	הבנק המייצג בסליקת ממסרים אלקטרוניים
4	בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ	פועלים	פועלים
9	בנק הדואר	+	+
10	בנק לאומי לישראל בע"מ	+	+
11	בנק דיסקונט לישראל בע"מ	+	+
12	בנק הפועלים בע"מ	+	+
13	בנק אגוד לישראל בע"מ	לאומי	לאומי
14	בנק אוצר החייל בע"מ	הבינלאומי	הבינלאומי
17	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ	+	דיסקונט
20	בנק המזרחי - טפחות בע"מ	+	+
22	CITIBANK N.A.	+	+
23	HSBC BANK PLC	+	לאומי
26	יובנק בע"מ	הבינלאומי	הבינלאומי
31	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	+	+
34	בנק ערבי ישראלי בע"מ	לאומי	לאומי
39	STATE BANK OF INDIA	+	לאומי
46	בנק מסד בע"מ	הבינלאומי	הבינלאומי
52	בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ	הבינלאומי	הבינלאומי
54	בנק ירושלים בע"מ	לאומי	לאומי
68	בנק דקסיה ישראל בע"מ	+	דיסקונט
99	בנק ישראל	+	+

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

נספח ב' (המשך)
חברי המסלקה ומערך הייצוגים

מס'	שם הבנק	הבנק המייצג בסליקת ממסרים לא- ממוגנטים	הבנק המייצג בסליקת ממסרים אלקטרונית
37	בנק אלאורדון [Bank of Jordan]	פועלים	פועלים
38	בנק אלתיג'ארי אלפלסטיני [Commercial Bank of Palestine]	פועלים	פועלים
43	בנק אלאהאלי אלאורדוני [Jordan National Bank]	מרכנתיל דיסקונט	דיסקונט
49	אלבנק אלערבי [Arab Bank Plc]	דיסקונט	דיסקונט
66	בנק אלקאהירה עמאן [Cairo-Amman Bank]	דיסקונט	דיסקונט
67	בנק אלעקארי אלערבי [Arab Land Bank]	פועלים	פועלים
71	בנק אלאורדון ואלחליג' [Jordan Gulf Bank]	פועלים	פועלים
73	אלבנק אלאסלאמי אלערבי [Arab Islamic Bank]	פועלים	פועלים
74	HSBC בנק המזרח התיכון [HSBC Bank Middle East]	פועלים	פועלים
76	בנק אלאסתתמאר אלפלסטיני [Palestine Investment Bank]	פועלים	פועלים
82	בנק אלקודס ללתמניה וללסתתמר [Al-Quds Bank for Development and Investment]	דיסקונט	דיסקונט
83	בנק אלאתיחאד ללדיכאר ואלאסתתמאר [Union Bank for Savings and Investment]	דיסקונט	דיסקונט
84	בנק אלאסכאן [The Housing Bank]	דיסקונט	דיסקונט
89	בנק פלסטין [Bank of Palestine]	פועלים	פועלים
93	בנק אלאורדון ואלכווית [Jordan Kuwait Bank]	דיסקונט	דיסקונט

דין וחשבון שנתי של ועד המסלוקה על פעולותיו
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

נספח ג'

השינויים בכללי המסלוקה, בנספחים ובתקנים בשנת 2012

הנושא	הפרק
התקנון	101
דברים כלליים	201
ניהול המושבים וההתחשבנות במערכת זה"ב	204
ליקויים בממסרי סליקה שאינם ממוגנטים	205
החזרות	206
תשלום בגין איחור/ עיכוב	208
סטטיסטיקה	209
סליקת ממסרים ממוגנטים בשיטה האלקטרונית	211
סניפים שיום המנוחה שלהם חל בהם שלא בשבת	304
סליקת צ'קים במט"ח	307

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

נספח ד'

המבררים חברי הגוף ליישוב חילוקי דעות בין חברי המסלקה

שם המברר			שם הבנק
עו"ד	רוזנס	עליזה	בנק איגוד לישראל בע"מ
	שלו	נש	
	קונטנטה	יצחק	בנק דיסקונט לישראל בע"מ
עו"ד	חזן	אלונה	
עו"ד	מדג'ר	ניסים	
עו"ד	לינדזן	מאיר	
עו"ד	פלג	דוד	
עו"ד	רוזינסקי	בועז	בנק הדואר
	פלורנטין	איציק	
עו"ד	כץ	שלמה	בנק מזרחי טפחות בע"מ
	נסים	מאיר	
	שפיגלמן	ענת	
	רומי	משה	
	אלון	שמואל	בנק הפועלים בע"מ
עו"ד	שחר	אפרת	
עו"ד	דור	גדעון	
	קריגל	דרור	
עו"ד	ברנהולץ	רוני	בנק לאומי לישראל בע"מ
	אבני	יהודה	
	סרוסי	אשר	
	שגב	דוד	
	סופר	דן	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
עו"ד	קרני	דן	
	שאול	מרדכי	
	שטייגר	גל	יובנק
עו"ד	גרינשפן	אלכס	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ
	דוידוב	לאה	
עו"ד	מינץ	יואב	
עו"ד	נד"ב	טל	מרכז מותב המבררים

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

נספח ה'

ועדות המשנה שפעלו בשנת 2012 במסגרת ועד המסלקה

1. ועדת משנה להפסקת הסליקה הידנית.
2. ועדת משנה למציאת פתרון לסליקה של הנפקות ניירות ערך בין הבנקים.
3. ועדת משנה לתיקון מפרט דוח חוסרים- עודפים.

